

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ЗВІТ

Комітету НААУ з питань антикорупційної політики
та комплаєнсу

ЗА 2023 РІК

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет з питань антикорупційної політики та комплаєнсу є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним при Національній асоціації адвокатів України відповідно до розпорядження Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України від 01 червня 2018 року №70.

Метою діяльності Комітету є: розроблення методичних рекомендацій, підготовлення матеріалів роз'яснювального характеру, інших напрацювань у відповідному напрямі, направлених на формування у свідомості людей правильного сприйняття зазначених явищ, а також аналіз та імплементація міжнародної практики з цього питання тощо.

Основними завданнями Комітету є:

- збір, узагальнення й аналіз практик правозастосування у сфері боротьби з корупцією;
- підготовлення аналітичних і методичних матеріалів для адвокатів у сферах антикорупційної політики й боротьби з корупцією;
- участь в організації та/або проведенні семінарів, конференцій, тренінгів та інших заходів НААУ;
- розроблення навчальних програм, спрямованих на підвищення кваліфікації адвокатів за спеціалізованою тематикою;
- налагодження міжнародної співпраці з інституціями у професійних самоврядних органах адвокатури;
- взаємодія з регіональними органами адвокатського самоврядування з питань, що належать до його компетенції;
- взаємодія з органами влади, органами місцевого самоврядування, судами, міжнародними інституціями та юридичними і фізичними особами з метою розвитку профільних царин і забезпечення прав людини;
- співпраця з громадськими об'єднаннями з метою підготовлення пропозицій щодо розв'язання суспільно важливих питань, пов'язаних із запобіганням проявів корупції;
- розгляд звернень у межах своїх повноважень;
- виконання своїх завдань у будь-яких формах, що не заборонені Конституцією України, законодавчими актами України, Правилами адвокатської етики, цим Положенням, а також документами РАУ;
- висвітлення своєї роботи, а також актуальних питань у сфері боротьби з корупцією й антикорупційної політики у засобах масової інформації;
- ухвалення рекомендацій або підготовлення пропозицій, які вносяться на розгляд Голови НААУ, РАУ;
- здійснення моніторингу проявів корупції за участі адвокатів і вжиття заходів для їх усунення та неповторення;
- проведення спільних науково-практичних заходів із правоохоронними органами, органами прокуратури, судовими установами та іншими державними органами, спрямованих на запобігання проявів корупції та ризиків їхнього виникнення;
- здійснення експертно-аналітичної роботи та надання науково-методичної допомоги щодо виявлення державними органами, органами місцевого самоврядування корупційних ризиків у своїй діяльності та реалізації ними заходів щодо їх усунення, у тому числі підготовлення та виконання антикорупційних програм;
- забезпечення науково-практичного співробітництва з приватним сектором щодо впровадження антикорупційних програм;
- забезпечення співпраці з особами, які повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень закону, організація вжиття заходів щодо їх правового та іншого захисту у зв'язку з таким інформуванням;
- за результатами розгляду заяв фізичних та юридичних осіб про порушення вимог закону у сфері боротьби з корупцією ініціювання проведення перевірок можливих фактів таких порушень;
- проведення постійного моніторингу законодавства у сфері боротьби з корупцією, підготовлення пропозицій щодо удосконалення державної політики у цій сфері;
- вжиття інших заходів для досягнення цілей і завдань Комітету, НААУ, РАУ.

2. СКЛАД КОМІТЕТУ

Голова Комітету

Готін Олександр Михайлович, призначений розпорядженням Голови НААУ, РАУ №64 від 25.06.2018.

Заступниками голови Комітету призначені:

- 1 Івасюк Ірина Юріївна;
- 2 Каденко Оксана Олегівна;
- 3 Тірзікян Сусанна Григорівна.

Секретар Комітету

Касаткін Андрій Миколайович.

До персонального складу

Ради Комітету входять:

- 1 Гурська Анастасія Сергіївна;
- 2 Постернак Олександр Геннадійович;
- 3 Сорока Максим Сергійович;
- 4 Яндян Олена Анатоліївна;
- 5 Шумов Олександр Володимирович.

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2023 РОКУ

У 2023 році Комітетом проведено 6 засідань.

- **27 січня:** за результатами засідання Комітет затвердив план комітетських заходів на 2023 рік.
- **7 лютого:** за результатами засідання Комітет вирішив:
 1. Затвердити напрацьовані Комітетом зауваження та пропозиції до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки».
 2. Направити на затвердження напрацьовані Комітетом пропозиції Голові НААУ, РАУ Ізвітовій Л. П.

- **28 квітня:** за результатами засідання Комітет вирішив:

1. Затвердити напрацьовані Комітетом зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо розширення кола осіб, на яких розповсюджується здійснення заходів фінансового контролю» за №9228 від 20.04.2023.
2. Направити на затвердження напрацьовані Комітетом пропозиції Голові НААУ, РАУ Ізвітовій Л. П.

• **26 травня:** за результатами засідання Комітет вирішив:

1. Затвердити напрацьований Комітетом загальний висновок на лист Національного агентства з питань запобігання корупції №2005/0/1-23 від 11.05.2023 «Щодо аналізу корупційних ризиків у кримінальному провадженні».

2. Направити напрацьований Комітетом висновок Голові НААУ, РАУ Ізвітівій Л. П.

• **20 вересня:** під час засідання членами Комітету були обговорені актуальні питання застосування антикорупційного законодавства в Україні та проблемні питання, які виникли в процесі діяльності антикорупційних органів України за останні роки, що були озвучені суддями ВАКС під час конференції «4 роки ВАКС: досягнення і виклики».

• **21 грудня:** під час засідання були підбиті підсумки діяльності Комітету за 2023 рік та вручені членам Комітету почесні відзнаки НААУ з нагоди професійного свята – Дня адвокатури України.

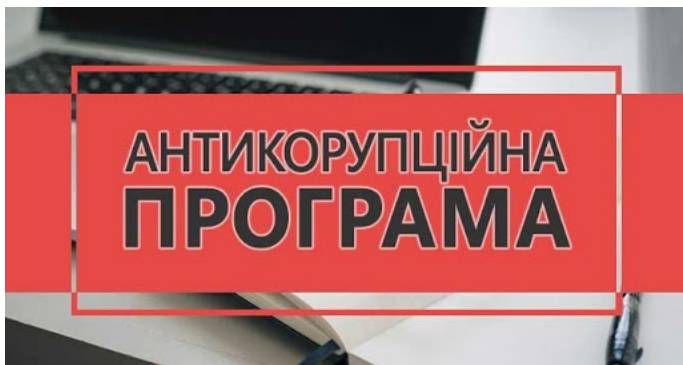
3. ЗАХОДИ, ПРОВЕДЕНІ У ВША НААУ

24 квітня за напрямом підвищення кваліфікації адвокатів Комітетом спільно з Вищою школою адвокатури НААУ було організовано та проведено вебінар на тему «**Внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР: де і що дивитися, щоб виграти справу**». Лектором виступив голова Комітету НААУ **Готін Олександр Миколайович**.

5. ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ У СФЕРІ АНАЛІЗУ ЗАКОНОПРОЕКТІВ, ЗАУВАЖЕНЬ, ПРОПОЗИЦІЙ, РЕКОМЕНДАЦІЙ, ЕКСПЕРТНИХ ДУМОК

У лютому члени Комітету на запит Комітету ВРУ з правової політики здійснили аналіз проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки». За результатами опрацювання, Комітетом було напрацьовано низку пропозицій і зауважень, які НААУ направила до Комітету ВРУ.

Метою відповідної постанови є усунення корупційних ризиків у судочинстві, утвердження авторитету судової влади та виконання міжнародних зобов'язань України.

Однак, здійснивши правовий аналіз проекту постанови та безпосередньо Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки і додатків до неї, Комітет НААУ дійшов висновку, що попри загальнопозитивний характер нововведень Програми простежуються певні тенденції й підходи, які не можна сприймати корисними для побудови сучасної національної правової системи та удосконалення боротьби з корупцією.

Цією програмою нав'язується можливість так званого «надійного механізму захисту» особи, зокрема викривачів корупції, із залученням виключно адвокатів із центрів безоплатної правової допомоги.

Передбачається втілення в кримінально-процесуальне законодавство припису, що судовий розгляд кримінальних проваджень із корупційних і пов'язаних із корупцією кримінальних правопорушень має здійснюватися хоча б за участі одного адвоката. Пропонується розглянути доцільність спрощення процедур здійснення окремих слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, а також розглядається можливість розширення повноважень Національного антикорупційного бюро України щодо укладення угод про визнання винуватості.

Більш детально із зауваженнями та пропозиціями можна ознайомитися за <https://cutt.ly/17Qgaxf>.

У квітні члени Комітету опрацювали проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо розширення кола осіб, на яких розповсюджується здійснення заходів фінансового контролю» за №9228 від 20.04.2023.

Комітетом було напрацьовано низку пропозицій і зауважень до вказаного законопроекту, зокрема було встановлено, що цей законопроект не спроможний вирішити нагальну проблему. Він лише створює додаткове навантаження щодо декларування та адміністрування декларування, а також на медичну спільноту. Натомість жодним чином не впливає на попередження корупційних правопорушень та на ефективність притягнення винних осіб до відповідальності.

У травні члени Комітету опрацювали лист Національного агентства з питань запобігання корупції №2005/0/1-23 від 11.05.2023 «Щодо аналізу корупційних ризиків у кримінальному провадженні».

За наслідком детального аналізу зазначеного листа Комітет дійшов висновку, що задача, яка ставиться в листі Національного агентства з питань запобігання корупції за №2005/0/1-23 від 11.05.2023, є помилковим напрямом боротьби з корупцією.

Методологічна основа відповідного дослідження й очікуваних результатів виглядає доволі сумнівною, якщо говорити, що ми плануємо одержати якийсь ефект і покращення у сфері протидії корупції.

Як видається, предмет, завдання дослідження і об'єкт прикладення зусиль потребують докорінного перероблення. В іншому випадку результатом стане робота заради самої роботи.

6. ЗАХОДИ (круглі столи, конференції, форуми тощо), участь у яких взяли члени Комітету

27 лютого у НААУ було організовано круглий стіл на тему «Безоплатна правова допомога в Україні. Шляхи виходу з кризи», участь у якому від Комітету взяли секретар Комітету **Андрій Касаткін** та член Комітету **Олександр Постернак**. На круглому столі обговорювалися питання: недоліків управління системою надання БПД в Україні; особливостей взаємодії держави та адвокатури щодо надання БПД; корупційних ризиків та дискримінації адвокатів в системі БПД; недотримання принципу незалежності адвокатури та адвокатської діяльності при організації надання БВПД; фінансування системи БПД та оплати праці адвокатів; особливості організації надання БВПД у провадженнях щодо злочинів проти національної безпеки; використання системи надання БПД для створення процесуального дисбалансу у кримінальних провадженнях на користь сторони обвинувачення.

Посилання на публікацію:

<https://unba.org.ua/news/7924-sistema-bezoplatnoi-pravovoi-dopomogi-v-ukraini-potrebue-korinnih-zmin-rezolyuciya-kruglogo-stolu-naau.html>.

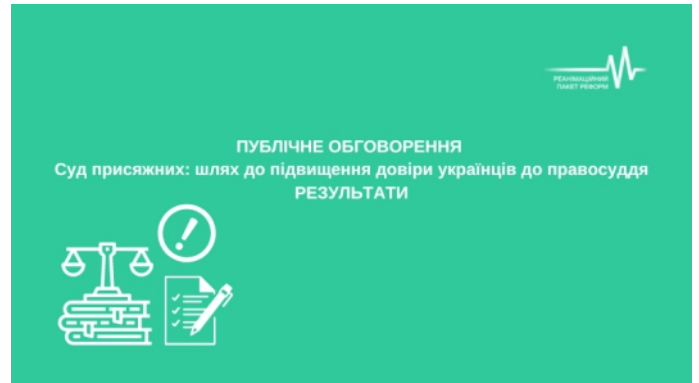
12 травня заступник голови Комітету **Сусанна Тірзікян** взяла участь у Міжнародному кримінально-правовому форумі. На форумі обговорювалися питання кримінальної юстиції, боротьби з корупцією, злочинів воєнного часу, екстрадиції та практика Інтерполу.

9 травня член Ради Комітету **Олександр Постернак** взяв участь у публічному обговоренні на тему «Суд присяжних: шлях до підвищення довіри українців до правосуддя», де представники громадських організацій, судової влади, юристи, адвокати та активні громадяни обговорили, чому впровадження класичної моделі суду присяжних може підвищити довіру до судочинства, а також почути думку громадян, як вони бачать майбутнє впровадження цього інституту.

Посилання на публікацію:

<https://rpr.org.ua/news/publiche-obhovorennia-sud-prysiazhnykh-shliakh-do-pidvyshchennia-doviry-ukraintziv-do-pravosuddia-rezultaty/>.

7. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ В УКРАЇНІ, ЗАЗНАЧЕНІ В ЗАВДАННЯХ КОМІТЕТУ

З моменту заснування проекту «Адвокати ЗСУ» член Ради Комітету **Анастасія Гурська** є активним його учасником. Протягом 2023 року представниця Комітету провела більше 30 консультацій для військових і їхніх родин.

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

